

Jēdziens	Skaidrojums
Bruto alga	Naudas summa, ko darbinieks saņemtu pirms nodokļu atskaitīšanas. Alga pirms nodokļu nomaksas. No bruto algas valsts iekasē nodokļus.
Budžets ar deficītu	Budžets, kurā ir iztrūkums jeb deficīts. Budžetā pietrūkst naudas visu izdevumu samaksai. Izdevumi pārsniedz ieņēmumus. Budžeta balance ir negatīva.
Budžets ar pārpalikumu	Budžets, kurā pēc visu izdevumu samaksas nauda paliek pāri. Ieņēmumi pārsniedz izdevumus. Budžeta balance ir pozitīva.
Fiskāls	Tāds, kas saistīts ar valsts ieņēmumiem.
Fiskālā politika	Valdības lēmumi par valsts ieņēmumu un izdevumu sadali. Valdība var palielināt vai samazināt nodokļus un valsts izdevumus, lai ietekmētu nodarbinātību, ražošanu, taupītu līdzekļus, veidotu uzkrājumus.
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	Nodoklis par iedzīvotāju ienākumiem. Iedzīvotāju ienākumu nodoklis (IIN) jāmaksā visiem iedzīvotājiem jeb fiziskām personām. IIN jāmaksā par saņemto darba algu un ienākumiem no saimnieciskās darbības – autoratlīdzības, kapitāla darījumiem un citiem darījumiem.
Īpašuma nodoklis	Obligāts maksājums par nekustamo īpašumu – zemi, ēkām un telpām. Īpašuma nodokli īpašnieks maksā tai pašvaldībai, kurā īpašums atrodas.
Neto alga	Naudas summa, ko darbinieks saņem pēc nodokļu atskaitīšanas.
Nodokļi	Ar likumu noteikti obligāti maksājumi, kas iedzīvotājiem un uzņēmumiem jāieskaita valsts vai pašvaldību budžetā. Nodokļi veido valsts un pašvaldību ieņēmumus.
Nodokļu grāmatiņa	Ieraksts Valsts ieņēmumu dienesta sistēmā. Tā ir informācija par nodokļu maksātāja darbavietu, apgādājamiem un papildu atvieglojumiem.

Jēdziens	Skaidrojums
Nodokļu likme	Ar likumu noteikta daļa, kas no kādas vērtības jāmaksā kā nodoklis. Nodokļu likmi parasti izsaka procentos.
Pievienotās vērtības nodoklis	Patēriņa nodoklis. Pievienotās vērtības nodokli (PVN) maksā pircēji jeb patērētāji, iegādājoties kādu preci vai pakalpojumu. Valsts budžetā šo nodokli ieskaita uzņēmēji, kas pārdod preces vai pakalpojumus.
Sabalansēts budžets	Līdzsvarots budžets. Izdevumi ir vienādi ar ieņēmumiem. Budžetā pietiek naudas visu izdevumu segšanai.
Sociālā palīdzība	Naudas vai mantiskais pabalsts atsevišķām personām vai ģimenēm, kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai.
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	Ar likumu noteikts obligāts maksājums valsts budžetā, kas iedzīvotājiem dod tiesības saņemt sociālo palīdzību, pabalstus slimības, invaliditātes, bezdarba, bērna piedzimšanas vai tuvinieku nāves gadījumos, kā arī vecuma pensiju.
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	Nodoklis, ko no savas peļņas maksā uzņēmumi.
Valsts budžets	Finanšu plāns noteiktam laika periodam, kurā noteikti valsts budžeta ieņēmumi un izdevumi konkrētiem mērķiem. Ieņēmumu un izdevumu saraksts.
Valsts ieņēmumu dienests	Valsts iestāde, kas • reģistrē nodokļu maksātājus; • iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus.